

P 51683

**EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
EGYETEMI KÖNYVTÁR**

**Beszámoló jelentés
az**

1971. évről

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
EGYETEMI KÖNYVTÁR

Beszámoló jelentés az 1971. évről

Az Egyetemi Könyvtár 1971. évi munkatervében elő-
irányzott feladatokat - a nagyarányú személyi változások miatt -
nem tudtuk maradéktalanul teljesíteni. Legfőbb törekvésünk arra
irányult, hogy a kurrens feladatok, az új gyarapodás feltárásá-
val járó munkák és a könyvtári szolgáltatások zavartalan ellátá-
sát biztosítsuk, amit sikerült is elérnünk. A nagyarányú szemé-
lyi változások pozitív előjelűek: a Könyvtárunkhoz került új,
fiatal munkaerők kevés kivétellel jól képzettek, a munkakörükhöz
tartozó szakismereteket, munkamódszereket viszonylag rövid idő
alatt elsajátították, a dolgozói kollektívába máris beillesz-
kedtek s joggal tekinthetjük őket leendő törzsgárdatagoknak.

Legégetőbb problémánk: a belső építkezés, felújítás,
ennek eredményeként a raktári férőhely jelentős mérvű bővítése,
új munkahelyek kialakítása terén sajnos a múlt évben sem tud-
tunk előbbre jutni. Az erre vonatkozó műszaki tervek már 6 éve
elkészültek, a kivitelezés megindításához szükséges felújítási
keret is évről-évre rendelkezésre állt, de kivitelezőt mindezi-
deig nem sikerült szereznünk. Emiatt most már ott tartunk, hogy
az egyetemi könyvtárak között - a pécsi Egyetemi Könyvtár kivé-
telével - a férőhely-probléma nálunk a legsúlyosabb. Ha a terve-
zett átalakításokat, belső építkezést nem tudjuk hamarosan - az
elkövetkező két évben - megvalósítani, továbbfejlődésünk komo-
lyan veszélybe kerül.

Rendkívüli módon visszaveti fejlődésünket az a tény
is - ami különben általános vonatkozású - hogy a könyv- és
folyóiratbeszerzési keret nem követi az átalakulásokat.

A könyvtári munka egyes területein a következő eredményeket értük el:

I. Állománygyarapítás

A/ Hitelkeret

1/ Állománygyarapításra a következő hitelkeretek álltak rendelkezésünkre:	<u>1970</u>	<u>1971</u>
könyvbeszerzésre /05 rovat/	1,215.000.-	1,215.000.-
folyóiratokra /03 rovat/	755.000.-	755.000.-
Összesen:	1,970.000.-	1,970.000.-

Az 1971. évi keretet növelte az 1970. évi maradványból felhasználásra engedélyezett 75.000.-Ft, úgy hogy állománygyarapításra a múlt évben összesen 2,045.000.-Ft-ot fordíthattunk.

2/ A hitelkeretek felhasználása:

	<u>1970</u>	<u>1971</u>
könyvbeszerzésre /05 rovat/	1,239.959.-	1,181.851.-
folyóiratokra /03 rovat/	626.478.-	816.237.-
Összesen:	1,866.437.-	1,998.088.-
Maradvány:	104.000.-	46.112.-

3/ Az összgyarapodás értéke:

	<u>1970</u>	<u>1971</u>
vétel útján	1,866.437.-	1,998.088.-
egyéb módon	402.340.-	695.029.-
Összesen:	2,268.777.-	2,693.112.-

B/ Az állománygyarapodás adatai:

1/ A dokumentumok jellege szerint:

	<u>1970</u>	<u>1971</u>
könyv	7.160	9.575
periodikum	3.296	3.757
aprónyomtatvány	443	332
egyéb/mikrofilm,kézirat/	634	828
Összesen:	11.533	14.492

2/ Szerzeményezési módok szerint:

	1970	1971
Vétel - előfizetés	4.705	4.676
Egyéb /kötelesepéldány, csere, ajándék/	6.828	9.816
Összesen:	11.533	14.492

3/ Tudománysszakok szerint:

	1970	1971
0 Segédkönyvek	802	1.249
1 Filozófia	872	1.505
2 Ateizmus, vallástudomány	429	760
3 Társadalomtudományok	3.491	3.415
4 Nyelvtudomány	469	488
5 Természettudományok	585	814
6 Alkalmazott tudományok	326	441
7 Művészetek stb.	832	1.149
8 Irodalomtudomány	1.583	2.221
9 Történelem, földrajz	2.144	2.450
Összesen:	11.533	14.492

4/ Nyelvek szerint:

magyar	5.200	6.232
orosz	856	1.022
német	1.618	3.107
angol	990	1.144
francia	749	1.141
egyéb	2.120	1.846
Összesen:	11.533	14.492

5/ Állománycsökkenés:

96 543

6/ Összállomány az év végén: 1,217.197 1,231.146

C/ A nemzetközi kiadványcsere adatai:

	1970	1971
1/ <u>A cseretársak száma:</u>		
ország	57	59
intézmény	162	174
2/ <u>A cserélt anyag mennyisége és értéke 1971-ben:</u>		
<u>Kiküldött anyag:</u>	<u>Szocialista országok:</u>	<u>Tőkés orsz.:</u> <u>Együtt:</u>
kötetszám:	937	1.459 2.396
Ft becsérték:	93.388	135.396 228.784
<u>Érkezett anyag:</u>		
kötetszám:	1.232	2.156 3.388
Ft becsérték:	35.563	177.609 213.177

D/ Az 1971 évi tervszámok teljesítése

	<u>Tervszám:</u>	<u>Tényszám:</u>
leltározás a helyszámos naplóban	14.000	11.533
állománycsökkenés	200	543
érkező periodikum-szám	23.000	21.444
kiküldött rendelőlapp:		
könyv	2.000	1.610
folyóirat	900	858
nemzetközi kiadványcsere		
kiküldött forintérték	180.000	228.784
érkezett forintérték	150.000	213.177

E/ Könyvtárhálózati munkaterület

A hálózati tagkönyvtárak részére a külföldi könyvek és folyóiratok beszerzése, nyilvántartása terén végzett munka adatai:

Kiküldött rendelések:

	1970	1971
könyv /tétel/	2.019	1.030
folyóirat /tétel/	1.470	1.478

Érkezett anyag:

könyv /kötet/	2.410	2.227
folyóirat /szám/	17.934	18.464

Az 1971. évi tervszámok teljesítése:

	<u>Tervszám:</u>	<u>Tényszám:</u>
érkezett könyv /kötet/	2.300	2.227
érkezett folyóirat /szám/	18.000	18.464

II. Feldolgozás

Az elmúlt évi személyi változások legnagyobb mértékben a Feldolgozó osztályt érintették: az osztály valamennyi cimleirója kicserélődött. A négy új munkaerő közül három teljesen újonc volt a cimleírásban, teljesítményük természetesen még ma is jelentősen elmarad a gyakorlott cimfelvevők számára előírt mérték mögött. Ennek nyilvánvaló következménye a tervteljesítésben való erős lemaradás. Az osztály munkájának gerincét jelentő munkanem, a futószalagos könyvek cimleírása, majdnem egynegyeddél /23.4 %-al/ marad el az előírányzott mögött. Ez a lemaradás azonban az új könyvek katalógizálását nem érintette - az lépést tartott a Szerzeményi Osztály állománybavételi munkájával.

Az osztály egyéb kurrens feladatainál: a folyóiratok, periodikumok és hálózati könyvek feldolgozása terén nem volt fennakadás; a tényszámok lényegében a tervszámoknak megfelelően alakultak.

A jelentéktelenebb feldolgozási ágak közül a duplumkatalógizálás - a folyóiratfeldolgozó csoportnál a nagyobb mértékű betegségek következtében történt kiesések miatt - teljes egészében elmaradt. Ez igen kedvezőtlenül befolyásolja a feldolgozó munka végösszegét. U.i. ha nem marad el, vagyis ha a végösszeget csak a futószalagos munka lemaradása csökkentené, akkor az összteljesítménynél a 16 %-os helyett csak 9.6 %-os lemaradás mutatkoznék. A legkevesbbé munkaigényes duplumkatalógizálás tehát - amely munkaidőben mindössze 23 napot jelent - az összteljesít-

ményt kifejező végösszeget csaknem ugyanolyan mértékben csökkenti, mint a futószalagos lemaradás, ami több, mint 80 munkanapnak felel meg.

A feldolgozó munka részletes adatai a következők:

	Tervszám:	Tényszám:	Különbözet: %-ban:
Első példányok darabszáma a futószalagon	12.400	9.950	- 23.4
Együttfutó példányok, régi példányok egyidejű rekatalogizálása	1.000	763	- 23.7
Egyéb rövid uton katalogizált darabok	500	664	+ 32.8
Folyóiratok kötetszáma	6.000	5.724	- 4.6
Egyéb periodikumok kötetszáma	4.000	4.031	+ 0.8
Központilag katalogizált hálózati anyag, első példányok	2.000	2.051	+ 2.5
Ugyanez, együttfutó példányok	50	46	- 8.0
Egyetemi jegyzetek	250	274	+ 9.6
Duplumraktárba helyezett darabok	1.800	-	- 100.0
	28.000	23.503	- 16 %

Ebből a rekatalogizált darabok /könyv- és folyóiratköte-
tek, beleértve a kötelesepéldányokat is/ száma 4.127, ami 48.8 %
al marad el az előirányzat mögött, a futószalagos rekatalogizálás
említett erős visszaesése következtében.

Új momentum az osztály működésében az, hogy a katalógus-
szerkesztő munka egyenesbe jutott: a szerkesztő csoport az egész
év folyamán rendszeresen, egyenletesen dolgozott. Sor került
számos korrekcióra váró cédula rendbehozatalára, a szerkesztési
restanciák felszámolásának a megkezdésére is. A katalógusból ki-
szedett, javításra, vagy kiegészítésre szoruló cédulák száma
6160 volt, a rendbetéve visszaosztott céduláké 3468.

Az állományrevízió területén az osztály munkája javulást
mutat. A személyi ellátottsághoz, az erre fordított munkaerőka-
pacitáshoz viszonyítva az év folyamán elvégzett munka mennyisége
igen kielégítő. Az Fc /Pedagógia/ szaknak az előző év szeptembe-
rében megkezdett revíziója befejeződött. A Da /Orvostudományi

elméleti diszciplínák/ szak revíziójában is megtörtént a raktár-helyzet felmérése, sőt a felmérési eredmények feldolgozásának első lépéseit is megtettük. Mellékmunkaként pedig elvégeztük a már revideált szakok annak idején félretett többlet-szaccédulái felének a szelektálását, selejtezését is. A Gd és Fb szakok revíziójának lezárása, jegyzőkönyvének az elkészítése, valamint a Ha szak revíziójának folytatása és befejezése viszont most is a következő évre halasztódott.

A szakozó csoport munkája:

	<u>1970</u>	<u>1971</u>
Szakozott művek	12.295	12.069
Decimális kartonok	17.349	17.960
Tárgyszó kartonok	18.129	18.833

A szakozott és tárgyszavazott művek közötti különbség nem számottevő.

A tárgyszókatalógus előző évben megindult revíziója, a szükséges korrekciók elvégzése - a csoportnál bekövetkezett létszámcsökkenés miatt - átmenetileg abbamaradt.

III. Olvasószolgálat

Az olvasószolgálat terén az év folyamán a kurrens forgalmat bonyolítottuk, egyéb, rendkívüli munkákra nem került sor; ilyen a tervben nem is szerepelt. A szolgálat némi kiterjesztését jelentette, hogy májustól kezdve a kölcsönzés 10 óra helyett 9 órakor kezdődött, november elejétől pedig azt a gyakorlatot vezettük be, hogy az olvasók aznapi kéréseiket a régebbi d.u. 2 órával szemben 1/2 3-ig adhatják be.

1/ A beiratkozott olvasók száma 6010 /1970-ben 5690/ volt. Ebből csak olvasótermi használatra való látogatójegyet 1523-an, kölcsönzésre is szolgáltatót 4487-en váltottak.

A beiratkozott olvasók megoszlása

	1970		1971	
bölcsészhallg.	1600	28.1 %	1227	20.5 %
term.tud.hallg.	1195	20.9	1101	18.4
állam- és jogtud.hallg.	320	5.6	374	6.2
orvostud.hallg.	435	7.7	405	6.7
egyéb egyet.és főisk.hallg.	295	5.1	425	7.0
/egyet. és főisk. hallg.				
összesen/:	/3845/	/67.4/	/3532/	/58.8/
egyet. és főisk.oktatók	365	6.5	286	4.7
pedagógus	170	3.1	341	5.6
egyéb értelmiségi			878	14.6
tisztviselő, alkalmazott	1220	21.3	1527	9.5
munkás			77	1.3
egyéb	60	1.1	84	1.6
nyugdíjas	15	0.3	196	3.2
középisk. és ip.tan.	15	0.3	44	0.7
	5690	100.0 %	6010	100.0 %

Az előző években kialakult arányok csak kisebb mértékben ingadoztak. Az egyetlen nagyobb eltérés az egyetemi és főiskolai hallgatók, valamint a dolgozók csoportja között mutatkozik. Ennek oka az, hogy az ideai beírás során az esti és levelező hallgatókat kereső foglalkozásuk alapján osztottuk be és külön vizsgáltuk, hogy hányan tanulnak közülük. Eszerint 288 dolgozó különböző esti és levelező felsőoktatásban vesz részt /14.7%/, az összes beiratkozott olvasónk 4.7 %-a.

2/ O l v a s ó f o r g a l o m :

	1970	1971
Kölcsönzők	51.560	31.713
Olvasótermi látogatók	40.207	42.764
Folyóírattermi látogatók	11.081	8.219
Kutatószobai látogatók	2.223	2.560
Összesen:	105.071	85.256

A kölcsönzésre beiratkozott 4.487 olvasónk 31.713 esetben kölcsönzött, a kölcsönzés egy személyre eső gyakorisága 7.0 eset. Az összes 6010 olvasó 50.923 esetben olvasott az olvasóteremben, a helyben olvasás gyakorisága 8.4 eset.

Az olvasótermek látogatóinak megoszlása:

	Hallgató, tanuló:		Egyéb:		Összesen:
Olvasóterem:	40.868	95.5 %	1.896	4.5 %	42.764
Folyóírat-terem:	5.832	70.9	2.387	29.1	8.219

A kutatószobát kizárólag kutatási célból, külön kutatótermi látogatójeggyel rendelkező olvasók használhatják.

3/ Könyvek és folyóiratok forgalma:

	1970		1971		Össze-
	könyv	folyóirat	összesen:	könyv folyó- irat	sen:
Kölcsönző	104.701	1.739	106.440	63.222 1.292	64.514
Olvasóterem	54.321	-	54.321	57.486 -	57.486
Folyóírat-olv.	-	17.422	17.422	2.854 14.337	17.191
Összesen:	159.022	19.161	178.183	123.562 15.629	139.191

Régiségek, ritkaságok, kéziratok forgalma:

Kutatószoba:	9.373	12.594
Használt egységek összesen:	187.556	151.785

A könyv- és folyóirat használati egység előző esztendővel szemben 40.000-rel kevesebb. Kizárólag a kölcsönzés csökkent, az olvasóterem forgalma még kis mértékben növekedett is. Az eltérés oka az előző esztendők statisztikai gyakorlata, melynek során a tényleges kölcsönzőkhöz hozzászámolták az összes leadott könyvkéréseket, a kölcsönzött könyvekhez pedig a raktárba beadott, de ki nem elégített kéréseket, valamint a kihozott, de el nem vitt könyveket is. Ezt a helytelen gyakorlatot, mely az osztályvezető önkényes intézkedésén alapult, az év második felében megszüntettük.

A 4.487 kölcsönzésre beiratkozott olvasó 64.514 egységet vitt el, egyre-egyre évi 14.3 egység jut, egy-egy kölcsönzési alkalomra 2.0 kötet.

Az olvasóteremben egy-egy látogatás alkalmával az olvasók átlag 1.3 kötetet használtak, a folyóírat-teremben 2.0 darabot. A használt kötetekből az olvasóteremben 24.959 darab, 43 %, a diákok magukkal hozott saját tankönyve, vagy jegyzete volt, a folyóírat-teremben csupán a 2.854 könyv, 16 % volt saját.

Az olvasóteremben használt könyvek szakok szerinti megoszlása:

0 Lexikonok, szótárak	4.815 db	8.4 %
1 Bölcsélet, lélektan	3.237	5.6
2 Vallás, ateizmus	384	0.6
3 Társadalomtudományok /ebből 3K Marxizmus-leninizmus/	8.147 /3.578/	14.2 /6.2/
4 Nyelvtudomány	3.406	5.9
5 Természettudományok	15.972	27.8
6 Műszaki tudományok	1.583	2.7
61 Orvostudomány	11.269	19.8
7 Művészetek	711	1.2
8 Irodalomtudomány, szépirodalom	5.985	10.4
9 Történettudomány, földrajz	1.977	3.4
Összesen:		57.486 100.0

Az arányok az előző esztendőék szintjén maradtak, 1970-ben pl. a 3-szak 14.9, az 5-ös szak 26.8, a 61-es szak 18.3 % volt.

4/ A könyvtárközi kölcsönzés, melynek adatait az olvasó- és könyvforgalom összesítése is tartalmazza, a következőképpen alakult:

	1970	1971
Igényelt kötetek száma	2.033	1.962
Elküldött kötetek	1.256	982 /helyi, budapesti
ebből külföldre ment:	98	126 /kérek nélkül/
Olvasóinknak meghozatott könyvek:	165	132

5/ A kölcsönzési restanciák felszámolása céljából az év folyamán 1711 felszólítást küldtünk ki. Augusztustól folyamatosan kiemelésre kerülnek a nyilvántartásból a régebbi évek kölcsönzései, s az olvasóknak 2. felszólítást küldünk ki. Az év második felében megkezdett rendezési munka - a kölcsönzési nyilvántartás rendbehozásában - a K betűig jutott el.

6/ A raktári szolgálat a kurrens keresés és elrakás mellett 12.060 új könyvet vett át és helyezett el a polcokon. A 400.000-es új könyvek helyének biztosítására a Gc jelzetű köteteket egy emelettel feljebb költöztette s elhelyezése érdekében a III.emeleten kb 900 fm könyvet átrakott.

IV. Tájékoztató és bibliográfiai szolgálat, kiadványok

1/ Az olvasók tájékoztatása, a katalógushasználattal kapcsolatos tanácsadás és felügyelet, az új szerzeményekből tárlók készítése és a könyvtárközi kölcsönzés részére a jelzetek kikeresése egész évben rendszeresen folyt.

2/ A referenszkönyvek nagyarányu gyarapodása folytán szükségessé vált a segédkönyvtár rendezése. Az elavult kiadványokat kivontuk, ily módon kb 30 folyóméter szabad polcot nyertünk. Mintegy 3500 füzetről távolítottuk el a kék szalagot és az Sk jelzést, a másod- és harmadpéldányokat pedig kiselejteztük. A segédkönyvtár további rendezésére, selejtezésére, ill. kiegészítésére vonatkozó terv részben elkészült.

3/ Megjelent "Az Egyetemi Könyvtár évkönyvei" 5.kötete és megkezdjük a 6. kötet anyagának összeállítását, a kötetet előreláthatóan 1972 áprilisában adjuk nyomdába.

"Az ateizmus és valláskritika nemzetközi cikkbibliográfiája" c. sorozat 9. /1968.évi/ füzete megjelent; a következő évi anyag összegyűjtése megtörtént, sajtó alá rendezése 1972 elejére van tervbevéve.

Összeállításunkban jelent meg a Művelődésügyi Minisztérium Marxizmus-leninizmus Főosztályának "Tájékoztató" című folyóiratában Lenin magyarnyelvű műveinek bibliográfiája és a "Marxizáló és a marxizmust bíráló ideológia" bibliográfiája.

A párizsi Institut International de Philosophie részére folyamatosan összeállítjuk és elküldjük a magyar filozófiai irodalom annotált kurrens bibliográfiáját.

Ezenkívül több kisebb, kiadásra nem kerülő irodalomjegyzék készült. A jelentősebbek: a magyar Kalevala irodalom, Macher nevű szerzők művei, George Vega bibliográfia, Christian Gotthilf Salzmann bibliográfia, a szociológiai folyóiratok jegyzéke.

V. Kézirat- és ritkaságtár

A kéziratári gyarapodás /ami az állománygyarapodás adataiban természetesen szerepel/ 222 tétel. Ebből 204 mű 219 kötetben ELTE és TMB disszertáció. Egyéb gyarapodás 18 tétel kb 200 darabban. 1971 folyamán nyert feldolgozást az előző évben kapott Szekfü-hagyaték, benne 470 személy 2776 levelével. Ezeket a levélírók személye, s ezen belül a levelek keltezése szerint rendeztük.

A hagyatékhhoz tartozik Sebestyén Gyulának Szekfü elleni becsületsértési perével kapcsolatos iratanyag. Az egyéb beszerzések közt megemlítendő a Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesületének iratanyaga.

A ritka könyvek állománya - az előző évekhez hasonlóan - csak csekély mértékben gyarapodott, 70 kötettel, s ennek kb negyede a nagy raktárból ide áthelyezett mű. A gyarapodás megoszlása: RMK 1., MV /magyar vonatkozás/ 2, Rar.Hung. 4, Vetustissima 19, Metszetszoba 37, Párttörténet 4, Rempol. 2 és Rem.er. 1 mű.

A metszetgyűjtemény 782 metszettel gyarapodott.

VI. Hálózati központi munka

A munkatervi feladatok középpontjában annak az előterjesztésnek gondos és körültekintő összeállítása szerepelt, melyben az Egyetemi Tanácsot a könyvtárhálózat helyzetéről tájékoztattuk. Az Egyetemi Tanács május 27-i ülésén segítőkész szándékkal vitatta meg a hálózati könyvtárak szakmai jellegű irányításának és tevékenységének problémáit, s az általunk előterjesztett határozati javaslatokat kiegészítette és elfogadta. A fejlesztés irányelveit is meghatározó döntések közül a hálózati központi munka szempontjából különösképpen jelentős, hogy az ülést követő egy hónapon belül a részfeladatok határidejének és felelőseinek megjelölésével intézkedési terv készült. Könyvtárunknak - mint az egyetemi könyvtárhálózat központjának - a végrehajtás során szorosan együtt kell tehát működnie az illetékes egyetemi szervekkel. Az ütemezett részfeladatok megoldása érdekében az év második felében

- tájékoztató adatokat szolgáltatunk a főfoglalkozású álláshelyek rendeltetésszerű felhasználásának a Gazdasági Igazgatóság által 1972 január 1-ig történő felülvizsgálásához, valamint az álláshelyek 1972. évi költségvetési előirányzásához;
- javaslatot készítettünk a könyvtárosok /könyvtárkezelők/ személyében beállott változás esetén a kötelező átadás-átvétel lebonyolításának módjára, melynek alapján a Gazdasági Igazgatóság az év novemberében kiadta intézkedéseit;

- kidolgoztuk a főfoglalkozásu hálózati könyvtárosoknak az egyetemi könyvtárhálózat szükségleteit alapul vevő és a könyvtári munka tudományos igényeit kifejező munkaköri és bérjavaslatát;
- elkészítettük a főfoglalkozásu könyvtárosok alkalmazásának és átsorolásának szabályozását tartalmazó tervezetet;
- összeállítottuk a könyvtárak kötelező állományellenőrzésének lebonyolításáról szóló tájékoztatót és azt a dékánok útján küldtük el a hálózati könyvtárak rendeltetésszerű működéséért felelős tanszékvezetőknek, illetve kollégiumi és gyakorló iskolai igazgatóknak;
- megterveztük a folyóiratok egységes nyilvántartására szolgáló nyomtatványfajtaikat.

Már az említett munkálatok során felmerült az a szükséglet, hogy a hálózati könyvtárak jellemző adatainak feljegyzésére könnyen áttekinthető nyilvántartási rendszert kell kialakítani, a könyvtárlátogatásokat pedig az eddiginél tervszerűbbé és hatékonyabbá kell tenni.

A nyomdai uton készült nyilvántartólapokat két példányban állítottuk ki, ennek egyik példányát a hálózati könyvtárosoknak átadtuk azzal, hogy rendszeresen vezessék. Ezen kell - a többi között feltüntetni a könyvtáros /könyvtárkezelő/ személyében beállott változást, amire 1971 évben 20/1/ hálózati könyvtárnál került sor.

A szakmai munka módszerbeli segítése céljából az év során a hálózati könyvtárakban 68 alkalommal tettünk látogatást, ami a tervezettnél /91/ alacsonyabb. Ennek az az oka, hogy egyrészt az év első felében a vártnál több időt kellett fordítani a tanácsülési előterjesztés összeállítására és a hálózati könyvtárak 1970.évi tevékenységéről szóló statisztikai adatszolgáltatás ellenőrzésére, kiegészítésére, másrészt a látogatásokra alkalmas őszi hónapokban különböző kiesések /betegség, kutatószabadság, helyettesítés, Egyetemi Értesítő szerkesztése/ nehezítették a tervszerű munkát, de az is akadályozta a terv teljesítését, hogy nem minden esetben jártunk el körültekintően a könyvtárlátogatások időpontjának kiválasztásában.

A könyvtárlátogatásoknál három példányos jelentés készült. Az eredeti példányt a hálózati könyvtár irattartójában

őrizzük, a másolati példányok egyikét - a szükséges intézkedések közlésével - az érintett hálózati könyvtárnak, a másikat pedig a Gazdasági Igazgatóságnak küldjük meg. A jelentések meglehetősen gazdag tapasztalati anyagát a hálózati könyvtárosok részére készülő kézikönyvben való közreadás céljából feldolgozzuk, illetve a szükséghez képest /például az állomány nyilvántartásának egyszerűsítése és ellenőrzésének észszerűsítése tárgyában/ az illetékes hatóságok intézkedését kérjük.

VII. Állományvédelem

1/ A könyvkötészet teljesítménye az elmúlt évben a következő volt:

	1970 évi tényszámok:	1971 évi tervszámok:	1971 évi tényszámok:
Bőrkötés	39 db	60 db	23 db
Vásznas kötések			
Ujságméret	64	10	38
Folyóiratméret	129	130	87
Könyvméret	214	600	491
Félkeménykötések	241	300	--
Kartonkötések	736	900	739
Nagyobb javítások	215	250	207
Kisebb javítások	2474	2500	2380
Restaurálások	20	60	23
Konzerválások	2165	1200	1550
Vegyes szakmunkák	1304 óra	600 óra	1501 óra
Egyéb munkák	300 óra	300 óra	300 óra
Összes darabszám:	6297 db	6010 db	5538 db
Vegyes szakmunkák és egyéb munkák óraszám:	1604 óra	900 óra	1801 óra

A vegyes szakmunkáknál szerepel: 212 db tok, 97983 db vágás, 183 db téka, 1871 db katalógus tokról régi címkék leáztatása és új címkék ragasztása, 10640 db lyukasztás, perforálás és bigelés, stb.

2/ A külső köttetés /házonkívüli, vállalatnál köttetett könyvek/ száma 3946 volt /félvászonkötések/, amiből 3045 kötet esik a folyóiratokra. A lemaradás a tervezett mennyiség mögött 836, ebből a folyóiratokra 755 kötet esik. A lemaradás oka az, hogy az előző, 1970. évi 222.334.-Ft-al szemben a múlt évben csak 182.431 Ft-ot tudtunk külső köttetésre fordítani /az előírányzott összeg

mindkét évben 160.000.-Ft volt/, ugyanakkor a könyvkötészeti á-
rak is emelkedtek: egy kötet kötésének átlagára 1970-ben 44.-Ft,
a mult évben 51.- Ft volt.

VIII. Sokszorosítás, reprográfia

1/ A sokszorosító üzem teljesítése a következő:

a/ Adrémán 8932, stencilen 3313, összesen 12.245 negatív
írás, erről Adrémán 67.057, stencilen 56.857, összesen 123.914
katalóguskarton készült.

b/ A fejelési munka adatai:

- a katalógusba kerülő kartonok száma: 116105
- a periodika-katalógusba kerülő kartonoké: 3.224
- KC-bejelentés /könyv és periodika/: 16.227

c/ A katalóguscédulák sokszorosításán kívül egyéb sokszo-
rosítási munkák 412 órát tettek ki.

2/ Mikrofilmeket - a Műszaki Egyetem Központi Könyvtára-
nak fotolaboratóriumában - készítettünk a kutatók, hazai és kül-
földi könyvtárak igénylésére. Összesen 6200 filmkockát szolgál-
tattunk.

3/ Az APECO-másolatok száma 5380, az oldalnyomásoké
6768 volt. Ebből könyvtári, illetve szakirodalmi tájékoztatási,
kölcsonzési célra 1.968 - hivatali /a könyvtár és az Egyetem kü-
lönféle szerveinek igénylésére/ 4.800 lapnyi nyomás készült.

IX. A Könyvtár dolgozóinak tudományos munkássága

- a/ A Könyvtár kiadványa: Az ateizmus és valláskritika nemzetközi cikkbibliográfia. 9. füzet. 1968.
- b/ A Könyvtár dolgozóinak irodalmi munkásságát részletesen felsorolja majd az 1971/72. évi Egyetemi Értesítő.
- c/ A Könyvtár dolgozói közül tizenheten részesülnek kutatóidő-kedvezményben.

- Dr. Domanovszky Ákos A leíró katalógus bejegyzéseinek osztályozása /évkönyv-cikk/
- Dr. Donáth Regina A XVIII. századi cenzura története
- Dr. Dümmerth Dezső A honfoglaló magyarok kormányformája /évkönyv-cikk/ - Mária Terézia és a magyar nemesség /MTA megbízás/
- Hermann Zsuzsanna Jakob Fugger életrajz /1972-ben lesz leadvá az Akadémiai Kiadóhoz/
- Horváth Lóránt Internationale Bibliographie zur Geschichte der deutschen Literatur. /A magyar anyag gyűjtője. 1971-ben megjelent a 2. Bd. 1. része./
- "Könyvtári törzsanyagjegyzék és olvasóitanácsadó a német irodalom köréből" c. 1971-ben megjelent kötet munkatársa. - Cikkek a Világirodalmi Lexikon 2. kötetébe. /Sajtó alatt./
- dr. Hölvényi György Szemere Samu /MTA II.o. Közlemények részére/ - Németh László és a vásárhelyiek /Előadás Hódmezővásárhelyen/
- dr. Izsépy Edit A hajduság részvétele I. Rákóczy György hadjáratában /évkönyv cikk/ - Magyar rabok az egri török tömlöcben /Egri Múzeum évkönyve részére/ - Ónód, mint végvár. /Herman Ottó Múzeum évkönyve részére./
- dr. Keresztényi József A MOB története /két kötetes kiadvány, megjelent/ - Adatgyűjtés olimpiai bibliográfia és magyar sportbibliográfia részére.

Láng József	Ady publicisztikai munkáinak kritikai kiadása /X.kötet sajtó alatt, a XI.kötet lektorálásra vár/
Lay Béla	Világirodalmi Lexikon részére 20 cikk /sajtó alatt/ - Német költői antológia szerkesztése /sajtó alatt/.
Marót Miklós	Budapest topográfiai nevek /gyűjtés/ - Kölcsönzési statisztika elemzése /évkönyvcikk/.
Dr.Pajkossy Györgyné	Az egyetem és a város ellentéte Nagyszombatban a XVII-XVIII.században /évkönyvcikk/ - Az EK. XVII.századi története /levéltári kutatások/.
Pálvölgyi Endre	Sárosi Gyula felségárulási pere /anyaggyűjtés/.
Ritter Ödönné	Résztétel egy Pannóniára vonatkozó forráskiadvány anyaggyűjtésében.
Dr.Pelle József kandidátus	A Tanácsköztársaság közoktatásügyi intézkedéseinek tanúságai /évkönyvcikk/.
Dr.Tóth András	Az EK kézirattárának története /évkönyvcikk/ - Dokumentumok a felsőoktatás történetéből /dokumentumkötet szerkesztése/ - A hazai könyvtártörténeti kutatás egyes módszertani kérdéseiről /megjelent a Magyar Könyvszemle 4.számában/.
Dr.Vértesy Miklós	Kisebb, Budapestre vonatkozó kulturtörténeti tanulmányok /5 megjelent a Budapest folyóiratban/ - Az EK története 1899-1919. /Évkönyvcikk/

X. Nemzetközi kapcsolataink

Mátrai László főigazgató, c. egyetemi tanár, akadémikus, Egyetemünk képviselőjében résztvett az uppsalai Egyetem alapításának 300. évfordulója alkalmából rendezett jubiláris ünnepségeken április 19-24. között és átadta Egyetemünk rektorának diszoklevelét; mint a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke, az IFLA Liverpoolban, aug. 29. és szept. 4. között megrendezett konferenciáján a magyar delegációt vezette; résztvett az Institut International de Philosophie, Entretiens d'Amsterdam ülésein, szeptember 8-11 között.

Tóth András osztályvezető a jugoszláv-magyar államközi kulturális egyezmény keretében december 7-19. között tanulmányutat tett Zágrábba, ahol a Nemzeti és Egyetemi Könyvtár munkáját tanulmányozta és az egyetemtörténeti mutatók körébe válogó konzultációs megbeszéléseket folytatott Jaroslav Sidak professzorral.

Egyetemünk és a bukaresti Tudományegyetem közötti barátsági szerződés keretében Maria Vulcu igazgatóhelyettes és Viorica Mihailescu osztályvezető volt november 9- és 24. között Könyvtárunk vendége.

Az év folyamán a következő külföldi vendégek látogatták meg Könyvtárunkat:

Frank Francis, a British Museum Könyvtárának ny. igazgatója és Preben Kirkegaard, a koppenhágai Könyvtárosképző Főiskola igazgatója /március 25.-én/; J. Jakusev, a moszkvai Lenin-könyvtár főkönyvtárosa /május 28.-án/; Hans Joachim Meister és Hanna Baum, a berlini Humboldt Egyetem Könyvtárának munkatársai /július 24.-én/; a pozsonyi Egyetemi Könyvtár 30 dolgozója /szeptember 9.-én/; Max Livsic, a szovjet Művészeti Akadémia lev. tagja /október 5.-én/; Jaroslav Vrehotka, a prágai Nemzeti Múzeum Könyvtárának igazgatója /október 18.-án/.

XI. Személyzet

1/ Eltávozott az év folyamán:

Garai Lászlóné osztályvezetőhelyettes /nyugdíjazás/	I.1.
Vujicsics Sztojánné, könyvtáros I.	I.16.
Homor Ferenc raktárkezelő /kilépett/	II.1.
Horváth Lórántné főkönyvtáros /áthelyezés/	IV.1.
Kenyeres Imréné osztályvezetőhelyettes /nyugdíjazás/	IV.1.
Sándor László kisegítő I. /áthelyezés/	IV.1.
Simon József könyvtáros I. /nyugdíjazás/	VI.1.
Lukáts János könyvtáros I. /áthelyezés/	VII.1.
Bokor János kisegítő I. /áthelyezés/	VII.1.
Tihanyi Endréné főkönyvtáros /áthelyezés/	IX.1.
Ritter Ödönné főkönyvtáros /áthelyezés/	IX.1.
Pálvölgyi Endre osztályvezetőhelyettes /áthelyezés/	X.1.
Fülöp Marianne, könyvtáros I. /külföldre távozott/	X.1.
Kutas Istvánné könyvtáros I. /nyugdíjazás/	XII.1.

2/ Uj alkalmazottak:

Hegedüs Ágnes könyvtáros I.	I.1.
Mónus Mária könyvtáros I.	I.16.
Bogár Istvánné könyvtáros I.	III.1.
Péterffy Tamás könyvtáros II.	IV.1.
Fehér Ferenc kisegítő I.	IV.1.
Papp Valéria főkönyvtáros	IX.1.
Petrovics Mária könyvtáros I.	IX.1.
Kaszás Marianne adm. I.	IX.1.
Nyiri András raktárkezelő	IX.1.
Sulykos Géza raktárkezelő	IX.1.
Balogh Istvánné raktárkezelő	IX.27.
Nagy Mária könyvtáros I.	X.1.
Szabó Klára könyvtáros II.	X.1.
Tóth Ágnes adm. I.	X.1.
Fodor Adrienne könyvtáros I.	X.15.

Oláh György könyvtáros I.

XI.1.

Schubert Ferencné kisegítő II.

XI.12.

Mishti László dr. igazgatóhelyettes

XII.1.

3/ A Könyvtár dolgozói 1971. december 31-én:

Igazgatás, titkárság

dr.Mátrai László főigazgató, c.egyetemi tanár, akadémikus

dr. Mishti László igazgatóhelyettes

Szalay Kálmánné főkönyvtáros

Szabados János kézbesítő /szerződéses, havi 50 órában/

Gazdasági csoport

Winkler Gyula, gazd.igazgató I.

Ventura Eduard csoportvezető

Molnár Istvánné előadó

dr.Kary Béla könyvelő /szerződéses alkalmazott, havi 70 ó-
rában/

Nagy Domokos kiemelt szakmunkás, épületgondnok

Nagy Domokosné telefonkezelő

Török András kiemelt szakmunkás

Kovács Jánosné takarító

Schubert Ferencné takarító

Török Andrásné kapus /szerződéses alkalmazott, havi 50 ó-
rában/

Zabos Ádám fűtő /időszaki főfoglalkozásu/

Szerzeményi osztály

dr. Tóth András osztályvezető

Sárkány Éva osztályvezetőhelyettes

Láng József főkönyvtáros

dr.Szabó-Fróreich Antal főkönyvtáros

Bogár Istvánné könyvtáros I.

Fodor Adrienne könyvtáros I.

Frey Gyula könyvtáros II.

Tóth Ágnes adm.I.

Kabai György tud. techn. munkaerő

Sulykos Géza raktárkezelő

dr.Kincs Elek /szerződéses alkalmazott, havi 70 órában/

Feldolgozó osztály

dr. Domanovszky Ákos igazgatóhelyettes

Cimfelvevő csoport

Hermann Zsuzsanna osztályvezetőhelyettes

Papp Valéria főkönyvtáros

Torbágyi Tiborné könyvtáros I.

Wimmer Éva könyvtáros I.

Petrovics Mária könyvtáros I.

Nagy Mária könyvtáros I.

Szabó Klára könyvtáros II.

Nyugdíj előtti szabadságon: Neményi Istvánné
csoportvezető

Folyóiratfeldolgozó csoport

dr. Pajkossy Györgyné osztályvezetőhelyettes

dr. Izsépy Edit tud. munkatárs

Hunyady Gézáne főkönyvtáros

Sziklai Imréné főkönyvtáros

Nagy Tihamérné könyvtáros I.

Szakozó csoport

Horváth Lóránt osztályvezetőhelyettes

Bálint Andorné főkönyvtáros

Benedek Andrásné főkönyvtáros

Katalógusszerkesztő csoport

Vért Zsuzsa főkönyvtáros

Bezenyi Béláné főkönyvtáros

Hegedüs Ágnes könyvtáros I.

Wolf Péter könyvtáros I.

Baranyi Judit adm. I.

Kaszás Marianne adm. I.

Kenyeres Julia /szerződéses alkalmazott, javi 50
óraban/

Rózsa Kálmán /szerződéses alk. havi 50 óraban/

Sokszorosító, fejelő csoport:

Madár Lajos csoportvezető

Bezdek Ferencné könyvtáros I.

Tas Attila kisegítő I.

Örsy Dánielné /szerződéses alk. havi 50 óraban/

Olvasószolgálati osztály

Marót Miklós tud. főmunkatárs, mb. osztályvezető

Nyugdíj előtti szabadáson: dr. Donáth Regina osztályvezető

Kölcsönző csoport

Fejérváry Zoltánné csoportvezető

Mónus Mária könyvtáros I.

Rodé Ivánné könyvtáros I.

Péterffy Tamás könyvtáros II.

Olvasótermi csoport

Köves István csoportvezető

Kolgyáry Attiláné könyvtáros II.

Nagy József raktárvezető

Kováts Béla raktárkezelő

Folyóirat-olvasó:

Kalmár Lajos tud. munkatárs

Raktári szolgálat

Kovács János raktárvezető

Börcs Gyula kiemelt szakmunkás

Vincze István kiemelt szakmunkás

Gerencsér János kisegítő I.

Fehér Ferenc kisegítő I.

Börcs Lászlóné raktárkezelő

Lengyel Ferenc raktárkezelő

Nyiri András raktárkezelő

Kaszás István /szerződéses alk. havi 50 órában/

Kiss József /szerződéses alk. havi 50 órában/

Ruhatár

Balogh Istvánné ruhatáros

Uzsák Józsefné ruhatáros

Tudományos-tájékoztató osztály, kézirat- és ritkaságtár

dr. Vértessy Miklós osztályvezető
dr. Pelle József tud.főmunkatárs, kandidátus
dr. Szilágyi István tud. főmunkatárs
dr. Hölvényi György tud. munkatárs
Lay Béla főkönyvtáros
dr. Ákos Károly /szerződéses félállású tud.főmunkatárs/

Hálózati csoport

dr. Keresztényi József osztályvezetőhelyettes
dr. Almási János, az Egyetemi Könyvtárhoz szolgálattételre
áthelyezett egyetemi adjunktus
dr. Dümmerth Dezső tud. főmunkatárs
Lukáts Ivánné könyvtáros I.
Oláh György könyvtáros I.

Könyvkötészet

Rajnai Béla csoportvezető
Tóth József műszaki ügyintéző II.
Pándy Lászlóné könyvrestaurátor
Szlabey Györgyi könyvrestaurátor
Varga Imréné könyvrestaurátor

3/ Kitüntetések

A Pedagógus Napon Hermann Zsuzsanna osztályvezető-
helyettes "A Szocialista Kulturáért", Nagy Domokos kiemelt szak-
munkás "Kiváló Dolgozó" kitüntetésben részesült.

4/ Rendszeresített állások

Kulcsszám:	Megnevezés:	Engedélyezett:	Betöltött:
7001	Főigazgató	1	1
7002	Igazgatóhelyettes	2	2
7005	Osztályvezető	3	3
7006	Osztályvezetőhelyettes	5	5
7021	Csoportvezető	4	4
7022	Tud. főmunkatárs	4	4
7023	Tud. munkatárs	3	3
7024	Főkönyvtáros	12	11
7025	Könyvtáros I.	14	14
7026	Könyvtáros II.	4	4
7029	Könyvrestaurátor I.	3	3
7402	Gazdasági igazgató I.	1	1
7421	Csoportvezető	2	2
7424	Előadó	1	1
7426	Műszaki ügyintéző II.	1	1
7441	Adm. ügyint. alk. I.	3	3
7461	Raktárvezető	2	2
7462	Raktárkezelő	8	8
7465	Tud. techn. munkaerő	1	1
7468	Kiemelt szakmunkás	4	4
7471	Kisegítő I.	3	3
7472	Kisegítő II.	2	2
Összesen:		83	82

====XII. Költségvetés, gazdálkodás=====

A költségvetés felhasználásáról, a gazdálkodásról - az erre vonatkozó előírásoknak megfelelően - külön jelentés készül. A könyv- és folyóiratbeszerzési keret felhasználásánál /03 és 05 rovat/ részletesebben az állománygyarapítási fejezetnél volt szó. Ezért a költségvetés és gazdálkodás problémáira itt csak röviden térünk ki.

	1970	1971
A Könyvtár költségvetése /módosított/	6,050.000.-	6,678.600.-
Állományba tartozók béralapja	2,481.523	2,778.100
Egyéb személyi kiadások	169.505	155.800
Állománygyarapítás	1,866.437	2,045.000
Egyéb kiadások	1,426.158	1,651.400
Összesen:	5,943.623	6,630.300

1/ Bérezés. A 3 %-os bérfejlesztési keret és a június 1.-i hatályú bérkorrekció véglegesen nem oldotta ugyan meg a bérezési problémákat, de jelentős mértékben javította a bérezési helyzetet.

	1970	1971
Alapbérátlag	2.340	2.622
Béralapátlag	2,711	2.942

Jutalmazásra /költségvetési keret és bérmegetakarítás terhére/ 91.967 Ft-ot, 109.255.-Ft-ot fordítottunk.

Munkaadói segélyként

1970-ben 17 fő részére	4.700 Ft-ot
1971-ben 18 fő részére	5.400 Ft-ot

folyósítottunk.

2/ A működési és beszerzési kiadásokra előirányzott költségvetési keretet rendeltetésszerűen használtuk fel. Mint minden évben, most is rá kell mutatnunk azonban arra, hogy a könyv- és folyóiratbeszerzési keret éveken át tartó stagnálása - a külföldi könyvbeszerzési és folyóiratelőfizetési árak évenkénti 5-6 %-os átlagos emelkedése mellett - az állománygyarapodás fokozatos visszaesését eredményezi.